

ZAKON O GASILSTVU

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (namen zakona)

(1) Ta zakon ureja naloge, organizacijo in status gasilstva.

2. člen (definicija gasilstva)

(1) Gasilstvo je obvezna lokalna javna služba, katere trajno in nemoteno opravljanje zagotavljajo lokalne skupnosti in država.

(2) Gasilstvo je dejavnost humanitarne narave.

3. člen (naloge gasilstva)

(1) Gasilske organizacije opravljajo naloge gašenja in reševanja ob požarih, druge, zlasti preventivne naloge varstva pred požarom, določene naloge zaščite in reševanja ljudi ter premoženja ob naravnih in drugih nesrečah ter določene storitve. Opravljanje storitev ne sme onemogočati opravljanja temeljnih nalog gasilskih organizacij.

(2) Operativnih nalog gasilstva ni mogoče opravljati kot pridobitne dejavnosti.

4. člen (omejitve pravic)

(1) Vodja intervencije sme ob požaru ali drugi nesreči, ko ni mogoče drugače zavarovati ljudi in premoženja, v skladu s tem zakonom, začasno omejiti:

- svobodo gibanja;
- pravico do nedotakljivosti stanovanja;
- pravico do uživanja lastnine.

5. člen (pojmi in njihova razlaga)

(1) V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. Gasilec je oseba, ki poklicno ali prostovoljno opravlja operativne naloge gasilstva in je psihofizično in zdravstveno sposobna ter strokovno usposobljena za opravljanje teh nalog.
2. Operativne naloge gasilstva po tem zakonu so gašenje in reševanje ob požarih, zaščita in reševanje oseb in premoženja ob naravnih in drugih nesrečah, tehnična in druga pomoč ob požarih, tehničnih in tehnoloških nesrečah ter druge splošne reševalne naloge.
3. Intervencija je izvajanje operativnih nalog gasilstva.
4. Operativni gasilski načrt je načrt, ki ureja organizacijo, obveščanje in alarmiranje ter delovanje gasilskih enot in je sestavni del načrta varstva pred požarom.

5. Sistem obveščanja in alarmiranja obsega opazovanje, obveščanje in alarmiranje gasilstva.
6. Gasilska zaščitna oprema je oprema za osebno in skupinsko zaščito gasilcev pri gašenju in reševanju.
7. Gasilska reševalna oprema je vsako orodje, naprava ali sredstvo, ki je izdelano ali pridobljeno z namenom, da se uporablja za gašenje in reševanje.
8. Gasilska enota je poklicna ali prostovoljna enota, ki opravlja operativne naloge gasilstva in izpolnjuje druge pogoje, določene z zakonom.
9. Gasilske organizacije so gasilska društva in njihove gasilske enote, gasilske zveze, zavodi za gašenje in reševanje ter režijski obrati.
10. Gasilsko društvo je humanitarna organizacija, v kateri občani prostovoljno sodelujejo in opravljajo naloge na področju gasilstva, varstva pred požarom ter druge aktivnosti, ki so pomembne za razvoj in delo gasilstva.

II. NOSILCI IN NALOGE

6. člen

(naloge lokalne skupnosti)

(1) Lokalna skupnost v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavlja organiziranost, opremljanje in delovanje gasilstva.

(2) Na podlagi načrta varstva pred požarom lokalna skupnost zagotavlja sredstva za:

1. redno delovanje gasilskih enot;
2. gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter sredstva za opazovanje, obveščanje in alarmiranje;
3. vzdrževanje in obnavljanje gasilskih sredstev in opreme;
4. izobraževanje in dopolnilno usposabljanje pripadnikov gasilskih enot;
5. gradnjo in vzdrževanje objektov in prostorov za delovanje gasilstva;
6. povračilo škode, ki so jo imeli gasilci pri opravljanju nalog gasilstva;
7. povračilo škode, povzročene tretjim osebam, zaradi opravljanja nalog gasilstva, iz prvega odstavka 3. člena tega zakona;
8. opravljanje drugih dejavnosti gasilskih organizacij.

(3) Lokalna skupnost zagotavlja opravljanje nalog gasilstva preko gasilskih organizacij.

(4) Če v naselju, več naseljih ali v lokalni skupnosti ni gasilske enote, lokalna skupnost za opravljanje nalog gasilstva ustanovi ustrezno enoto civilne zaščite.

7. člen

(naloge širših samoupravnih lokalnih skupnosti)

(1) Na širšo samoupravno lokalno skupnost se lahko prenese opravljanje nalog gasilstva, ki so pomembne za varstvo pred požarom in drugimi nevarnostmi, kot je nakup, vzdrževanje in hramba gasilske zaščitne in reševalne opreme za zahtevnejše intervencije, velike požare in druge velike nesreče.

8. člen

(naloge države)

(1) Država na področju gasilstva:

1. ustanovi in zagotovi delovanje gasilske šole za izobraževanje in usposabljanje kadrov v

gasilstvu;

2. sofinancira naloge zaščite in reševanja, ki so širšega pomena, zlasti na področju zaščite pred nesrečami v prometu in nesrečami z nevarnimi snovmi;
3. zagotavlja del sredstev za znanstvenoraziskovalno dejavnost na področju gasilstva ter za razvijanje gasilske zaščitne in reševalne opreme;
4. zagotavlja pogoje za delovanje Gasilske zveze Slovenije;
5. zagotavlja skladen razvoj gasilstva v državi;
6. zagotavlja delovanje sistema obveščanja in alarmiranja na območju države in posameznih geografsko ali kako drugače povezanih širših območjih državnega ozemlja.

(2) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada):

1. predpiše uniformo, čine in oznake poklicnih gasilcev;
2. določi gasilske enote za opravljanje nalog zaščite in reševanja, ki so širšega pomena.

(3) Minister, pristojen za varstvo pred požarom (v nadaljnjem besedilu: minister), predpiše minimalno osebno in skupinsko zaščitno opremo gasilcev.

III. GASILSKE ENOTE

9. člen

(vrste gasilskih enot)

- (1) Gasilske enote so poklicne ali prostovoljne.
- (2) Gasilske enote so organizirane kot:
  1. poklicne gasilske enote;
  2. prostovoljne gasilske enote v gasilskih društvih;
  3. gasilske enote v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah.

10. člen

(osnovna merila)

- (1) Osnovna merila za organiziranje in opremljanje gasilskih enot so:
  - a) za naselja:
    - število prebivalcev;
    - tip naselij glede na gostoto in način pozidave, stopnjo razvitosti ter storitvene, oskrbovalne, proizvodne in kmetijske dejavnosti;
  - b) za podjetja, zavode in druge organizacije:
    - požarna ali eksplozijska nevarnost tehnološkega procesa;
    - število zaposlenih;
    - površina in razmestitev objektov;
    - oddaljenost ustrezne gasilske enote;
  - c) za gozdove:
    - površina in vrsta gozdov.

(2) Vlada predpiše podrobnejša merila za organiziranje in opremljanje gasilskih enot.

11. člen

(organizacija gasilstva)

(1) Organizacija gasilstva v lokalni skupnosti se v skladu z merili iz prejšnjega člena določi z načrtom varstva pred požarom lokalne skupnosti.

1. Poklicne gasilske enote
12. člen
(poklicna gasilska enota)

(1) Poklicna gasilska enota opravlja preventivna in operativna dela v zvezi z varstvom pred požarom ter zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah na območju, za katero je ustanovljena.

(2) Poklicne gasilske enote se organizirajo v skladu z merili iz 10. člena tega zakona kot zavod ali kot režijski obrat.

(3) Poklicne gasilske enote se strokovno povezujejo v Gasilsko zvezo Slovenije.

13. člen
(poklicni gasilec)

(1) Kandidat za gasilca, ki poklicno opravlja naloge gasilstva (v nadaljnjem besedilu: poklicni gasilec), mora poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja, izpolnjevati še posebne pogoje:

1. da ima najmanj strokovno izobrazbo IV. stopnje tehniške smeri in je polnoleten;
2. da ni v kazenskem postopku in da ni bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje zoper življenje, telo in premoženje;
3. da opravi predpisan preizkus psihofizičnih sposobnosti.

(2) Po sklenitvi delovnega razmerja mora kandidat za poklicnega gasilca v enem letu uspešno zaključiti šolanje dopolnilnega izobraževanja v gasilski šoli in opraviti predpisan strokovni izpit.

(3) Kandidatu za poklicnega gasilca, ki ni uspešno končal gasilske šole ali tudi po ponovnem preverjanju ni opravil predpisanega strokovnega izpita, delovno razmerje preneha.

(4) Poklicni gasilec, ki vodi operativno delo, mora poleg splošnih pogojev in pogojev iz 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena, imeti najmanj strokovno izobrazbo VI. stopnjo tehniške smeri in opravljen predpisan strokovni izpit.

14. člen
(dolžnosti poklicnega gasilca)

(1) Poklicni gasilec mora vsako leto opraviti predpisani preizkus znanja, preizkus psihofizičnih sposobnosti in zdravniški pregled.

(2) Če je bilo pri preizkusu psihofizičnih sposobnosti in zdravniškem pregledu iz prejšnjega odstavka ugotovljeno, da poklicni gasilec ni sposoben za opravljanje svojega dela, se razporedi na delovno mesto, ki ustreza njegovim zdravstvenim in psihofizičnim sposobnostim.

(3) Če je ocena preizkusa znanja iz prvega odstavka tega člena negativna tudi po ponovnem

preverjanju, poklicni gasilec ne more več opravljati operativnih nalog.

(4) Minister predpiše obseg ugotavljanja psihofizičnih in zdravstvene sposobnosti za poklicnega gasilca.

15. člen
(stavka)

(1) Delavci v poklicni gasilski enoti lahko organizirajo in vodijo stavko na način, določen s splošnimi predpisi, vendar pod pogojem, da se zagotovi stalna pripravljenost dela gasilcev za požarno stražo in intervencijo v primeru požara oziroma naravne ali druge nesreče. Gasilci ne smejo v korist stavke uporabljati niti gasilske zaščitne in reševalne opreme niti znakov za alarmiranje in opozarjanje.

(2) Če med trajanjem stavke pride do povečane nevarnosti požara ali druge nesreče, oziroma če pride do požara ali naravne in druge nesreče, morajo poklicni gasilci stavko takoj prekiniti. Stavka se lahko nadaljuje, ko je požar pogašen oziroma odpravljene posledice nesreče ter ponovno vzpostavljena pripravljenost enote.

2. Prostovoljne gasilske enote v gasilskih društvih

16. člen
(javna služba)

(1) Prostovoljne gasilske enote v gasilskih društvih opravljajo javno službo, če izpolnjujejo s tem zakonom določene pogoje in če jih za opravljanje javne službe določi pristojni organ lokalne skupnosti.

17. člen
(obseg opravljanja javne službe)

(1) Pristojni organ lokalne skupnosti določi zlasti:

1. obseg in način opravljanja javne službe;
2. začetek izvajanja javne službe;
3. sredstva, ki jih za opravljanje javne službe zagotavlja pristojni organ lokalne skupnosti;
4. sredstva, ki so namenjena za plačevanje prispevkov za vse pravice v primeru poškodbe pri delu in poklicne bolezni;
5. sredstva, ki so namenjena za usposabljanje gasilske mladine in za druge društvene dejavnosti;
6. nadzor nad izvajanjem javne službe.

(2) Obseg in način opravljanja javne službe se določita v skladu z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot.

18. člen
(izvajanje javne službe)

(1) Kadar se ugotovi, da gasilsko društvo ne opravlja javne službe v skladu s predpisi in pod pogoji iz prejšnjega člena, mu pristojni organ lokalne skupnosti določi rok za odpravo pomanjkljivosti. Če pomanjkljivosti ne odpravi v določenem roku, se mu opravljanje javne službe ustrezno omeji ali odvzame.

19. člen
(prostovoljni gasilec)

(1) Gasilec, ki prostovoljno opravlja operativne naloge v gasilstvu (v nadaljnjem besedilu: prostovoljni gasilec), je oseba, ki:

1. je strokovno usposobljena za gašenje in reševanje ter ima opravljen predpisani izpit za prostovoljnega gasilca;
2. je psihofizično in zdravstveno sposobna opravljati operativne naloge gasilstva;
3. ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper življenje, telo in premoženje;
4. je stara od 18 do 63 let - moški oziroma 18 do 50 let - ženske.

(2) Gasilska zveza Slovenije podrobneje določi dolžnosti, pravice in obveznosti prostovoljnih gasilcev.

20. člen
(prostovoljno gasilsko društvo)

(1) Na podlagi ocene požarnih in drugih nevarnosti ustanovijo občani prostovoljno gasilsko društvo, ki opravlja predvsem naslednje naloge:

1. naloge požarne preventive;
2. strokovno tehnično službo;
3. vzgojo gasilske mladine;
4. pomoč občanom na področju varstva pred požarom;
5. druge naloge v zvezi z organizacijo in razvojem gasilstva.

21. člen
(prostovoljna gasilska enota)

(1) Prostovoljna gasilska enota v skladu s pooblastilom opravlja preventivna in operativna dela v zvezi z varstvom pred požarom ter zaščito in reševanjem na območju ali delu območja lokalne skupnosti, za katero je bila ustanovljena.

(2) Prostovoljna gasilska enota mora imeti najmanj 15 prostovoljnih gasilcev ter potrebno gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter orodišče.

(3) Evidenco o prostovoljnih gasilskih enotah in o prostovoljnih gasilcih vodijo Gasilska zveza Slovenije ter gasilske organizacije za svoje potrebe.

22. člen
(zbirka osebnih podatkov)

(1) V zbirki podatkov iz tretjega odstavka prejšnjega člena se o prostovoljnih gasilcih zbirajo naslednji osebni podatki:

- ime in priimek;
- datum in kraj rojstva;
- stalno ali začasno bivališče;
- strokovna izobrazba;
- poklic;
- leto vstopa v gasilsko društvo ter funkcije v gasilstvu;
- vrsta, način in periodičnost usposabljanja na področju gasilstva;
- datum zdravniškega pregleda in pregleda psihofizičnih sposobnosti;

- vrsta gasilskih odlikovanj.

(2) Osebni podatki, določeni v tem členu, se pridobivajo neposredno od posameznikov, o katerih se vodijo evidence, ali pa se pridobijo iz že obstoječih zbirk podatkov ter se hranijo in uporabljajo le toliko časa, kot je to potrebno za doseg namena, za katerega so bili zbrani.

(3) Osebnostne podatke, določene v tem členu, smejo uporabljati:

- organi gasilskih zvez in društev za opravljanje svojih nalog;
- inšpektorji za varstvo pred požarom za opravljanje svojih nalog;
- državni organi, kadar je tako določeno z zakonom.

23. člen (poklicno jedro)

(1) V prostovoljnih gasilskih enotah se lahko v skladu z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot ustanovi poklicno jedro, kot sestavni del prostovoljne gasilske enote s poklicnimi gasilci.

(2) Za poklicne gasilce v poklicnem jedru veljajo določbe 13., 14. in 15. člena tega zakona.

24. člen (poveljnik)

(1) Poveljnik prostovoljne gasilske enote organizira in vodi strokovno delo enote.

(2) Poveljnik prostovoljne gasilske enote zlasti:

1. skrbi za njeno intervencijsko pripravljenost in jo vodi med intervencijo;
2. organizira in nadzira strokovno usposabljanje, urjenje in kondicijsko pripravljenost pripadnikov enote;
3. skrbi za brezhibnost gasilske zaščitne in reševalne opreme.

(3) Način izbire, naloge in pristojnosti poveljnikov prostovoljnih gasilskih enot in njihovih namestnikov so določene s pravili Gasilske zveze Slovenije.

25. člen (nadomestila)

(1) Prostovoljnemu gasilcu med intervencijo pripada nadomestilo plače. Nadomestilo plače pripada prostovoljnemu gasilcu tudi med usposabljanjem na podlagi poziva pristojnega organa lokalne skupnosti. Nadomestilo plače izplača delodajalec v breme lokalne skupnosti.

(2) Če traja intervencija več kot štiri ure, imajo udeleženci pravico do brezplačne prehrane.

(3) Prostovoljnega gasilca, zaradi udeležbe na intervenciji ali na usposabljanju, delodajalec ne sme odpustiti, razporediti na drugo delovno mesto ali ga kako drugače oškodovati.

26. člen (zavarovanje prostovoljnih gasilcev)

(1) Prostovoljni gasilec, ki se med intervencijo ali med strokovnim usposabljanjem poškoduje ali zaradi opravljanja nalog med intervencijo zbolí, je zavarovan po predpisih o zdravstvenem,

pokojninskem in invalidskem zavarovanju za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni.

(2) Prostovoljnemu gasilcu, ki ni zaposlen ali za katerega je to ugodneje, pripada nadomestilo za čas zadržanosti od dela zaradi poškodbe pri delu iz prejšnjega odstavka v višini 100% povprečne mesečne plače na zaposlenega delavca v državi v zadnjem mesecu pred nastankom poškodbe.

(3) Čas in kraj nastanka poškodbe ugotovi vodja intervencije, na kateri se je gasilec poškodoval, prijavi pa se pristojnemu organu.

(4) Če je prostovoljni gasilec med intervencijo ali med strokovnim usposabljanjem izgubil življenje, imajo njegovi družinski člani pravico do:

1. pokojnine v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
2. enkratne denarne pomoči;
3. povračila stroškov prevoza in pogreba.

(5) Če se prostovoljni gasilec med intervencijo ali med strokovnim usposabljanjem poškoduje brez svoje krivde tako, da je njegov organizem okvarjen najmanj za 20%, ima pravico do enkratne denarne pomoči po predpisih o vojaških invalidih.

(6) Vlada določi višino enkratne denarne pomoči, ki ne sme biti manjša od 12 povprečnih plač zaposlenih v državi v zadnjih šestih mesecih, ter višino povračil.

(7) Gasilska organizacija mora zavarovati operativne člane svoje gasilske enote za primer smrti, trajne izgube splošne delovne zmožnosti in prehodne nezmožnosti za delo, nastale v nesreči pri gašenju in reševanju, na vajah ali med šolanjem.

27. člen

(sredstva lokalne skupnosti)

(1) Lokalna skupnost krije izgubljeni zaslužek in nadomestilo plač, stroške za prehrano iz 25. člena tega zakona ter prispevke in stroške iz prejšnjega člena.

3. Gasilske enote v podjetjih

28. člen

(ustanovitev gasilske enote)

(1) Podjetja, zavodi in druge organizacije morajo ustanoviti gasilsko enoto, če:

- a) - proizvajajo smodnik in eksplozive;
- proizvajajo električno energijo z jedrsko tehnologijo;
- skladiščijo, izdelujejo ali predelujejo vnetljive tekočine in pline;
- b) imajo nad 500 zaposlenih v:
  - kemijski industriji;
  - metalurgiji in kovinsko predelovalni industriji;
  - proizvodnji in predelavi plastičnih mas;
  - tekstilni industriji;
  - lesno predelovalni industriji;
  - papirni industriji;
  - industriji s povečano nevarnostjo nastanka požara, eksplozije ali druge posebne nevarnosti;
- c) imajo povečano požarno ogroženost in tako določi minister.

(2) Vrsta in obseg gasilskih enot iz prejšnjega odstavka se določita v skladu z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot, izdanimi na podlagi drugega odstavka 10. člena tega zakona.

(3) Podjetja, zavodi in druge organizacije iz prvega odstavka tega člena lahko izjemoma zagotovijo opravljanje nalog varstva pred požarom tako, da sklenejo pogodbo z ustrezno gasilsko enoto, če ta lahko zagotovi učinkovito opravljanje nalog.

(4) Gasilsko zaščitno in reševalno opremo za delovanje gasilske enote zagotovi ustanovitelj.

(5) Za prostovoljne gasilce v podjetju, zavodu ali drugi organizaciji veljajo določbe 19., 24. 25., in 26. člena tega zakona. Za poklicne gasilce veljajo določbe 13., 14. in 15. člena tega zakona.

29. člen

(opravljanje gasilstva za lokalno skupnost)

(1) Lokalna skupnost lahko pooblasti podjetje, zavod in drugo organizacijo, v kateri je primerna gasilska enota, za opravljanje nalog gasilstva na območju ali delu območja lokalne skupnosti pod pogoji, ki jih določa ta zakon za prostovoljne gasilske enote.

IV. IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

30. člen

(izobraževanje)

(1) Za izobraževanje in usposabljanje s področja gasilstva se pri ministrstvu ustanovi gasilska šola.

(2) V gasilski šoli se lahko preizkuša gasilska zaščitna in reševalna oprema ter izdajajo certifikati, če si šola pridobi dovoljenje za opravljanje te dejavnosti v skladu s predpisi.

31. člen

(izobraževalni programi)

(1) Minister v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije predpiše:

1. izobraževalne programe za temeljno in dopolnilno usposabljanje pripadnikov prostovoljnih gasilskih enot; 2. programe za izpite pripadnikov prostovoljnih gasilskih enot.

(2) Minister predpiše:

1. izobraževalne programe za dopolnilno izobraževanje poklicnih gasilcev, diplomantov IV., V., VI. in VII. stopnje ustreznih usmeritev;

2. program preverjanja znanja poklicnih gasilcev;

3. programe strokovnih izpitov poklicnih gasilcev.

V. GASILSKE ZVEZE

32. člen

(gasilske zveze)

(1) Gasilske organizacije se povezujejo v gasilske zveze.

(2) Gasilske zveze poleg svojih društvenih nalog opravljajo tudi organizacijske in strokovno tehnične naloge gasilstva, za katere jih pooblastita država ali lokalna skupnost.

(3) Poveljnik gasilske zveze je član pristojnega štaba za civilno zaščito.

(4) Način izbire, naloge in pristojnosti poveljnikov gasilskih zvez in njihovih namestnikov se določijo s pravili Gasilske zveze Slovenije.

33. člen (Gasilska zveza Slovenije)

(1) Gasilska zveza Slovenije je najvišja oblika povezovanja gasilskih organizacij v državi.

(2) Gasilska zveza Slovenije poleg svojih društvenih nalog opravlja tudi naloge, za katere jo pooblasti minister, zlasti pa:

1. določene strokovno-tehnične naloge varstva pred požarom;
2. organizacijske in druge naloge, s katerimi se zagotavlja razvoj prostovoljnega gasilstva v državi in njegovo mednarodno povezovanje z drugimi gasilskimi organizacijami v svetu;
3. izdaja strokovno literaturo o varstvu pred požarom in gasilstvu.

(3) Gasilska zveza Slovenije je pravna oseba.

(4) Organiziranost, naloge in pristojnosti svojih organov določi Gasilska zveza Slovenije s svojimi pravili.

34. člen (pravila gasilske službe)

(1) Gasilska zveza Slovenije v soglasju z ministrom določi pravila gasilske službe, s katerimi se uredijo :

1. naloge in odgovornost prostovoljnih gasilcev;
2. organiziranost gasilskih enot v gasilskih društvih in njihovih zvezah;
3. strokovno usposabljanje prostovoljnih gasilcev;
4. uniforma, čini in oznake prostovoljnih gasilcev.

(2) Gasilska Zveza Slovenije v soglasju z ministrom določi uniforme, čine in oznake prostovoljnih gasilcev.

35. člen (poveljnik)

(1) Poveljnik Gasilske zveze Slovenije opravlja zlasti naslednje strokovno-tehnične naloge:

1. sodeluje pri vodenju intervencije v večjih požarih;
2. skrbi za povezanost gasilstva v sistemu zaščite in reševanja;
3. daje predloge in mnenja o opravljanju strokovnih nalog gasilstva v državi;
4. sodeluje z gasilskimi poveljstvi sosednjih in drugih držav.

(2) Poveljnik Gasilske zveze Slovenije je član Štaba za civilno zaščito Republike Slovenije.

VI. GASILSKE INTERVENCIJE

1. Obveščanje in alarmiranje
36. člen
(alarmiranje gasilskih enot)

- (1) V lokalni skupnosti se zagotavlja enotno obveščanje in alarmiranje gasilskih enot.
- (2) Kadar gre gasilska enota lokalne skupnosti na intervencijo zaradi požara ali druge nesreče, mora vodja intervencije o tem obvestiti pristojni center za obveščanje in krajevno pristojno policijsko postajo.
- (3) Za obveščanje in alarmiranje v primeru gasilskih intervencij veljajo predpisi, ki urejajo opazovanje in obveščanje na področju zaščite in reševanja.
- (4) Gasilske organizacije uporabljajo zveze v sistemu zaščite in reševanja.

2. Medsebojna pomoč gasilcev
37. člen
(medsebojna pomoč)

- (1) Gasilske enote si morajo ob večjih požarih ali drugih nesrečah medsebojno pomagati. Gasilske enote lahko pomagajo le, če zagotovijo ustrezno intervencijsko pripravljenost na območju, za katerega so ustanovljene.
- (2) Pomoč iz prejšnjega odstavka odredi vodja intervencije, lahko pa tudi pristojni poveljnik civilne zaščite.

38. člen
(pomoč iz sosednjih držav)

- (1) Če je za gašenje požara ali ob drugih velikih nesrečah potrebna pomoč gasilskih enot iz sosednje države, lahko na zahtevo vodje intervencije zaprosi za takšno pomoč organ lokalne skupnosti, ki je ob državni meji, ali pristojni poveljnik civilne zaščite, če z meddržavnimi sporazumi ni drugače dogovorjeno.
- (2) Za pomoč pri gašenju požara ali ob drugih velikih nesrečah v lokalnih skupnostih, ki niso ob državni meji, zaprosi poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije, če z meddržavnimi sporazumi ni drugače dogovorjeno.

39. člen
(pomoč sosednjim državam)

- (1) Če je za gašenje požara ali ob drugih velikih nesrečah potrebna pomoč gasilskim enotam sosednjih držav, odobri pomoč gasilskih enot v lokalnih skupnostih, ki so ob državni meji, organ lokalne skupnosti ali pristojni poveljnik civilne zaščite oziroma poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije za lokalne skupnosti, ki niso ob državni meji, če z meddržavnimi sporazumi ni drugače dogovorjeno.

3. Vodenje intervencij
40. člen
(vodenje intervencij)

(1) Intervencije vodi poveljnik gasilske enote, na območju katere je požar ali druga nesreča (vodja intervencije).

(2) Intervencije, pri katerih sodeluje več gasilskih enot, vodi poveljnik gasilske enote, na območju katere je požar ali druga nesreča, lahko pa sporazumno preda vodenje poveljniku višje kategorizirane enote ali višjemu po činu. Vsi poveljniki sodelujočih gasilskih enot in drugih reševalnih enot sestavljajo operativno vodstvo intervencije, ki je odgovorno vodi intervencije.

(3) Intervencijo v podjetju, zavodu ali drugi organizaciji, ki ima svojo poklicno gasilsko enoto, vodi poveljnik te enote ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) V primeru velikih požarov in drugih nesreč vodja intervencije vodi intervencijo v skladu z usmeritvami pristojnega štaba za civilno zaščito.

41. člen

(pravice in dolžnosti vodje intervencije)

(1) Vodja intervencije iz prejšnjega člena ima pravico in dolžnost, da:

1. prepove dostop nepoklicanim osebam na kraj intervencije in promet mimo tega kraja;
2. odredi evakuacijo ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij;
3. odredi prekinitev električnega toka, dovajanje plina ali drugih vnetljivih tekočin;
4. odvzame ali omeji uporabnikom dotok vode na območju, kjer je požar;
5. odredi uporabo vode iz bližnjih vodnjakov, cistern in rezervoarjev;
6. odredi uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev;
7. odredi odstranitev vozil in drugih ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo oziroma odvzem vode za gašenje;
8. odredi sežig nevarne snovi, če je ni mogoče drugače odstraniti;
9. odredi uporabo tujega prevoznega sredstva za prevoz poškodovanih oseb oziroma potrebne gasilske zaščitne in reševalne opreme;
10. odredi, da vse sposobne osebe, ki so v neposredni bližini požarišča ali druge nesreče, pomagajo pri gašenju in reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi, z vozili, orodjem in drugimi sredstvi, ki so primerna za gašenje in reševanje;
11. odredi delno ali popolno rušitev objekta, po katerem bi se utegnil požar razširiti in tega ni mogoče drugače preprečiti;
12. odredi posek gozdnega drevja za preprečitev širjenja gozdnega požara.

(2) Ukrepe iz prejšnjega odstavka lahko vodja intervencije odredi le, če ne more na drug način zagotoviti zaščite in reševanja ljudi in premoženja, trajati pa smejo le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno.

(3) Vodja intervencije mora najkasneje v petih dneh po intervenciji izdelati in predložiti poročilo o intervenciji organu, pristojnemu za varstvo pred požarom. Vsebino in način poročanja predpiše minister.

4. Dolžnosti lastnikov oziroma uporabnikov

42. člen

(dolžnosti lastnikov oziroma uporabnikov)

(1) Lastniki oziroma uporabniki zemljišč, stavb in drugih objektov morajo ob požaru ali drugi

nesreči gasilcem in drugim v intervenciji sodelujočim dovoliti:

1. prehod preko zemljišč, stavb in drugih objektov ter njihovo uporabo za gasilska in reševalna dela;
2. uporabo njihovih zalog vode za gašenje in reševanje.

(2) Lastniki oziroma uporabniki morajo dopustiti izvajanje ukrepov iz prejšnjega odstavka, ki jih odredi vodja intervencije, imajo pa pravico do povrnitve nastale škode.

(3) Povračilo škode, povzročene lastnikom oziroma uporabnikom v času intervencije, bremeni tisto lokalno skupnost, na območju katere je nastal požar ali druga nesreča.

5. Stroški intervencije

43. člen

(stroški intervencije)

(1) Stroške intervencije, ki izhajajo iz nalog gasilstva v skladu s tem zakonom, krije lokalna skupnost.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek stroške intervencije krije:

1. povzročitelj, ki je požar ali nesrečo povzročil namenoma ali iz velike malomarnosti;
2. kdor opusti predpisane varnostne ukrepe pri prevozu, skladiščenju ali drugih opravilih z nevarnimi snovmi;
3. kdor ne organizira požarne straže v skladu s predpisi;
4. kdor namerno in brez razloga alarmira gasilsko enoto.

(3) Stroške intervencij v skladu s prejšnjim odstavkom izterja pristojni organ lokalne skupnosti.

VII. FINANCIRANJE

44. člen

(financiranje gasilstva)

(1) Dejavnosti gasilskih enot se financirajo iz:

1. proračuna Republike Slovenije in lokalne skupnosti;
2. sredstev zavarovalnic in podjetij;
3. dohodkov iz lastnih dejavnosti;
4. prispevkov, daril in volil fizičnih in pravnih oseb.

(2) V skladu s tem zakonom se financirajo iz virov iz prejšnjega odstavka tudi dejavnosti gasilskih društev in zvez, ki so pomembne za razvoj gasilstva.

VIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

45. člen

(1) Z denarno kaznijo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če:

1. odpusti, razporedi na drugo delovno mesto ali kako drugače oškoduje prostovoljnega gasilca zaradi udeležbe na intervenciji ali na usposabljanju (tretji odstavek 25. člena);
2. ni ustanovil gasilske enote v skladu z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot

(prvi odstavek 28. člena v zvezi z drugim odstavkom istega člena).

(2) Z denarno kaznijo najmanj 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

46. člen

(1) Z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek lastnik oziroma uporabnik zemljišča, stavbe ali drugega objekta, ki je pravna oseba, če ne dovoli ob požaru ali drugi nesreči gasilcem in drugim v intervenciji sodelujočim prehoda preko zemljišča, stavbe ali drugih objektov ali njihove uporabe za gasilska ali reševalna dela oziroma uporabe njegove zaloge vode za gašenje ali reševanje (prvi odstavek 42. člena v zvezi z drugim odstavkom istega člena).

(2) Z denarno kaznijo najmanj 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

47. člen

(1) Z denarno kaznijo najmanj 25.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. v korist stavke uporablja gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter znake za alarmiranje in opozarjanje (prvi odstavek 15. člena);
2. kot vodja intervencije ob intervenciji odredi ukrepe v nasprotju z določbami prvega odstavka 41. člena;
3. kot vodja intervencije z namenom povzročitve škode odredi ukrepe, navedene v prvem odstavku 41. člena, pa bi lahko kako drugače zagotovil zaščito in reševanje ljudi ali pa če odrejeni ukrepi trajajo dlje, kot je to potrebno (drugi odstavek 41. člena);
4. kot vodja intervencije v petih dneh po intervenciji ne predloži pristojnemu organu za varstvo pred požarom poročila o intervenciji (tretji odstavek 41. člena);
5. ne dovoli ob požaru ali drugi nesreči gasilcem in drugim v intervenciji sodelujočim prehoda preko zemljišča, stavbe ali drugega objekta ali njihove uporabe za gasilska ali reševalna dela oziroma uporabe njegove zaloge vode za gašenje ali reševanje (prvi odstavek 42. člena v zvezi z drugim odstavkom istega člena).

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

48. člen

(lastnina na premičninah in nepremičninah)

(1) Prostovoljna gasilska društva in njihove zveze pridobijo z dnem uveljavitve tega zakona lastninsko pravico na premičnem in nepremičnem premoženju, ki je namenjeno gasilstvu in s katerim upravljajo ob uveljavitvi tega zakona.

(2) Gasilsko društvo ne sme brez poprejšnjega soglasja lokalne skupnosti odtujiti gasilske zaščitne in reševalne opreme ter objektov, namenjenih za opravljanje nalog gasilstva, razen če pristojni organ lokalne skupnosti ne določi drugače.

49. člen

(centri za obveščanje in alarmiranje)

(1) Funkcijo operativnih centrov za obveščanje in alarmiranje v smislu tega zakona do ustanovitve operativnih regijskih centrov za obveščanje in alarmiranje opravljajo operativni centri tistih gasilskih enot, ki opravljajo operativne naloge gasilstva regijskega pomena.

50. člen
(davki, carine, prispevki in druge dajatve)

(1) Od gasilske zaščitne in reševalne opreme ter od orodišč in gasilskih domov se ne plačujejo davki, razen prometnega davka, carine, prispevki in druge dajatve.

(2) Vlada podrobneje določi gasilsko zaščitno in reševalno opremo, orodišča in gasilske domove iz prejšnjega odstavka.

51. člen
(uskladitev predpisov)

(1) Organi, določeni s tem zakonom, so dolžni izdati izvršilne predpise v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

52. člen
(zavarovalna doba s povečanjem)

(1) Do uveljavitve zakona o enotnih kriterijih za priznavanje zavarovalne dobe, ki se šteje s povečanjem, se za poklicne gasilce uporabljajo predpisi, ki so veljali na dan uveljavitve tega zakona.

53. člen
(prenehanje veljavnosti zakona)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe zakona o varstvu pred požarom (Uradni list SRS, št. 2/76 in 15/84), ki urejajo gasilstvo.

54. člen
(pričetek veljavnosti zakona)

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 213-10/91-2/4
Ljubljana, dne 20. decembra 1993

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
mag. Herman Rigelnik

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GASILSTVU (ZGas-A)

1. člen

V zakonu o gasilstvu (Uradni list RS, št. 71/93, 1/95, 28/95 in 73/97) se črta četrti odstavek 6. člena.

2. člen

Doda se četrti odstavek 8. člena, ki se glasi:

"(4) Minister po predhodnem mnenju Gasilske zveze Slovenije in Združenja slovenskih poklicnih gasilcev predpiše tudi pravila gasilske službe, s katerimi se uredijo zlasti:

1. naloge in odgovornosti gasilcev ter oblike sodelovanja gasilskih organizacij;
2. formacijske sestave gasilskih enot;
3. strokovno usposabljanje gasilcev."

3. člen

Črta se tretji odstavek 12. člena.

4. člen

V 4. točki prvega odstavka 19. člena se številka "50" nadomesti s številko "55".

5. člen

V prvem odstavku 22. člena se pred zadnjo alineo doda nova alineja, ki se glasi: "- davčna številka;".

6. člen

Prvi odstavek 28. člena se spremeni tako, da se glasi:

"(1) Podjetja, zavodi in druge organizacije morajo ustanoviti gasilsko enoto, če imajo povečano nevarnost nastanka požara, eksplozije ali druge posebne nevarnosti po merilih, ki jih določi minister."

Črta se tretji odstavek.

7. člen

Prvi odstavek 32. člena se spremeni tako, da se glasi:

"Gasilska društva se povezujejo v gasilske zveze v skladu z zakonom."

8. člen

V prvem odstavku 33. člena se besedilo "gasilskih organizacij v državi" nadomesti z besedilom "gasilskih društev in njihovih zvez".

V tretjem odstavku se za besedama "pravna oseba" dodata besedi "zasebnega prava".

9. člen

Prvi odstavek 34. člena se črta.

10. člen

49. člen se črta.

11. člen

50. člen se spremeni tako, da se glasi:

"(1) Od gasilske zaščitne in reševalne opreme ter orodišč in gasilskih domov se ne plačujejo davki, razen davka na dodano vrednost, carin, prispevkov in drugih dajatev.

(2) Vlada podrobneje določi gasilsko zaščito in reševalno opremo, orodišča in gasilske domove iz prejšnjega odstavka."

12. člen

Gasilske enote ustanovljene ali posebej organizirane za opravljanje gasilske službe in drugih nalog varstva pred požarom v dveh ali več podjetjih, zavodih in drugih organizacijah, pred uveljavitvijo tega zakona, opravljajo gasilsko službo in druge naloge varstva pred požarom za ta podjetja, zavode in druge organizacije tudi po uveljavitvi tega zakona.

13. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 213-10/91-2/10
Ljubljana, dne 16. marca 2000

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Janez Podobnik, dr. med.